Lietas arhīva Nr. K71-0410-24/27
ECLI:LV:VRT:2024:0923.19430083824.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Valmierā 2024. gada 23. septembrī

Vidzemes rajona tiesa,
tiesnesis Lauris Šņepsts,
piedaloties prokurorei Inesei Dubovskai,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] Pārbaudot un novērtējot lietā iegūtos pierādījumus, tiesa konstatēja.

/pers. A/ izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Ar Vidzemes prokuratūras prokurora 2023. gada 30. oktobra priekšrakstu par sodu /pers. A/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 262. panta 1.[1] daļas ar naudas sodu 5 minimālo mēnešalgu apmērā, jeb 3100 *euro*, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem. Priekšraksts par sodu stājies spēkā 2023. gada 10. novembrī.

2024. gada 27. maijā ap plkst. 15.30 /pers. A/, apzinoties, ka viņam ar iepriekš minēto priekšrakstu par sodu piemērotais papildsods - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana, nav izciests, laikā, kad viņam atņemtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības, vadīja automobili */transportlīdzekļa nosaukums/*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, /novads/ /pagasts/ pa autoceļu /autoceļš/ virzienā, kad minētā ceļa 4. km viņa vadīto transportlīdzekli apturēja Valsts robežsardzes amatpersonas. Tādā veidā /pers. A/ izvairījās no viņam piespriestā tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Ar šādu savu darbību /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā.

Motīvu daļa

[2] Lietas iztiesāšanā apsūdzētais /pers. A/ savu vainu viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas atzina pilnīgi. Apsūdzētais neapstrīdēja inkriminētā noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju.

Apsūdzētais/pers. A/ piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā. Valsts apsūdzības uzturētāja lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi.

Tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju. Tiesa atzīst, ka apsūdzētā vaina viņam izvirzītajā apsūdzībā ir pierādīta.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. panta pirmo daļu tiesa pieņēma lēmumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527. panta trešajā daļā noteiktajam, pierādījumu analīze un to uzskaitījums nav nepieciešams, jo tiesas sēdē netika veikta pierādījumu pārbaude.

[3] Nosakot apsūdzētajam soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu un apsūdzētā personību. Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Atbilstoši Krimināllikuma 7. panta trešajā daļā noteiktajam, /pers. A/ izdarījis mazāk smagu noziegumu.

Ar /pers. A/ izdarīto noziedzīgo nodarījumu apdraudētas jurisdikcijas intereses nolēmumu izpildē.

/pers. A/ agrāk vienu reizi sodīts par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu (lietas 35. lapa). Atbilstoši Krimināllikuma 63. panta trešajā daļā noteiktajam sodāmība nav dzēsta.

Noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī /pers. A/ bija sodīts ar Vidzemes prokuratūras prokurora 2023. gada 30. oktobra priekšrakstu par sodu pēc Krimināllikuma 262. panta 1.[1] daļas ar naudas sodu 5 minimālo mēnešalgu apmērā, jeb 3100 *euro*, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem. Priekšraksts par sodu stājies spēkā 2023. gada 10. novembrī. Naudas sods samaksāts 2023. gada 22. novembrī.

Pēdējā gada laikā nav sodīts par administratīvu pārkāpumu izdarīšanu. 2023. gadā piemērotie naudas sodi samaksāti un pagājis vairāk kā gads kopš sodu izpildes, tāpēc /pers. A/ atzīstams par administratīvi nesodītu personu.

Apsūdzētajam nav apgādājamo personu (lietas 33. lapa). Tiesas sēdē /pers. A/ paskaidroja, ka strādājot uzņēmumā /Nosaukums/. Solīja turpmāk neizdarīt jaunus noziedzīgus nodarījumus.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 47. panta otro daļu, tiesa par apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli atzīst savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Krimināllikuma 48. panta pirmajā daļā noteiktie atbildību pastiprinoši apstākļi lietā nav konstatēti.

Krimināllikuma 312. panta otrās daļas sankcija paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam, īslaicīgu brīvības atņemšanu, probācijas uzraudzību, sabiedrisko darbu vai naudas sodu.

Krimināllikuma 46. panta ceturtā daļa noteic, ka brīvības atņemšanas sodu par mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Valsts apsūdzības uzturētāja lūdza /pers. A/ par izdarītu Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu sodīt ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem. Ar brīvības atņemšanu notiesāt nosacīti, nosakot pārbaudes laiku uz 1 gadu. Saskaņā ar Krimināllikuma 51. pantu galīgo sodu noteikt, pilnīgi pievienojot neizciesto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 4 gadiem 1 mēnesi 16 dienām. Prokurore norādīja, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts 6 mēnešu laikā pēc prokurora priekšraksta par sodu. Iepriekš noteiktais naudas sods apsūdzēto nav atturējis no jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšanas, tāpēc viņam piespriežama brīvības atņemšana. Judikatūrā pausta atziņa, ka nesamērīgi mīksta soda noteikšana nesasniedz soda mērķi. Prokurore norādīja, ka lietā nav konstatēta tāda sabiedriskā bīstamība, lai /pers. A/ izolētu no sabiedrības. Lietā noskaidrotie apstākļi neliecina, ka apsūdzētais turpmāk izdarīs jaunus noziedzīgus nodarījumus, jo visa kriminālprocesa laikā viņš atzinis savu vainu,

paudis nožēlu un sapratis savas rīcības sekas. Prokurores ieskatā iegūta pārliecība, kas dod pamatu piemērot nosacītu notiesāšanu.

Apsūdzētais piekrita nosacītas notiesāšanas piemērošanai. Norādīja, ka turpmāk pārkāpumi neatkārtosies.

Tiesa atzīst, ka /pers. A/ sods nosakāms sabiedriskā darba veidā. Apsūdzētais izdarījis vienu mazāk smagu noziegumu nedzēstas sodāmību laikā. Iepriekš par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola ietekmē sodīts ar naudas sodu. Naudas sods samaksāts pirms noziedzīga nodarījuma izdarīšanas izskatāmajā lietā. Naudas sods nav atturējis apsūdzēto no jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšanas. Iepriekš nav sodīts par Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanu. /pers. A/ ir administratīvi nesodīta persona. Izvērtējot lietā noskaidrotās ziņas par noziedzīgā nodarījuma raksturu un kaitīgumu, kā arī /pers. A/ personību, tiesa atzīst, ka sods apsūdzētajam nosakāms sabiedriskā veidā. Tiesa uzskata, ka Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā definēto soda mērķu sasniegšana iespējama, piespriežot apsūdzētajam ar brīvības atņemšanu nesaistītu sodu, tāpēc lietā piemērojams Krimināllikuma 46. panta ceturtajā daļā ietvertais noteikums. Par naudas sodu bargāks sods ir sabiedriskais darbs, kas /pers. A/ iepriekš nav piespriests. Tiesa uzskata, ka sabiedriskā darba izciešana var sekmēt apsūdzētā apziņas nostiprināšanu par to, ka nedrīkst vadīt transportlīdzekli laikā, kad šādas tiesības atņemtas ar nolēmumu krimināllietā. /pers. A/ ir darbspējīga persona. Apsūdzētais nav norādījis uz tādiem apstākļiem, kas ierobežotu viņa iespējas izciest sabiedrisko darbu.

Judikatūrā noteikts, ka nesamērīgi mīksta soda noteikšana, kas pamatota vienīgi uz personību pozitīvi raksturojošo ziņu izvērtējumu, nesasniegs soda mērķi – sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu –, jo šādā gadījumā vainīgā persona netiks pakļauta soda piespiedu ietekmei un ar to saistītajiem ierobežojumiem tādā mērā, kas atbilstu izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam un radītajam kaitējumam (*sk. Augstākās tiesas 2009. gada 27. oktobra lēmums lietā Nr. SKK-567/2009; Augstākās tiesas 2015. gada 21. decembra lēmums lietā Nr. SKK-743/2015; Augstākās tiesas 2019. gada 23. augusta lēmums lietā Nr. SKK-323/2019; Augstākās tiesas 2022. gada 29. aprīļa lēmums lietā Nr. SKK-119/2022*).

Piespriežot apsūdzētajam sabiedrisko darbu, izskatāmajā lietā Augstākās tiesas atziņa netiek pārkāpta. Par Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzētu noziedzīgo nodarījumu likumdevējs paredzējis vairākus brīvības atņemšanai alternatīvus sodus, no kuriem vieglākais ir naudas sods. Sabiedriskais darbs ir bargāks sods par iepriekš /pers. A/ piespriesto sodu. Spriedumā tiesa norādījusi, ka Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā definēto soda mērķu sasniegšana iespējama, piespriežot apsūdzētajam ar brīvības atņemšanu nesaistītu sodu. Šādu viedokli atbalstīja prokurore, jo norādīja, ka lietā nav konstatēta tāda sabiedriskā bīstamība, lai /pers. A/ izolētu no sabiedrības. Ar piespiedu iesaistīšanu sabiedrībai nepieciešamos darbos apsūdzētais tiks pakļauts soda piespiedu ietekmei un ar to saistītajiem ierobežojumiem tādā mērā, kas atbilst izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam un radītajam kaitējumam.

Minēto iemeslu dēļ tiesa noraida prokurores viedokli par /pers. A/ sodīšanu ar brīvības atņemšanas sodu.

Lemjot jautājumu par soda mēru, tiesa ņem vērā, ka lietā konstatēts viens atbildību mīkstinošais apstāklis, bet atbildību pastiprinošu apstākļu nav, tāpēc pamatsoda mērs nosakāms zem vidējās robežas.

Tiesa atzīst, ka /pers. A/ par Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu piespriežams sabiedriskais darbs uz 80 stundām.

Krimināllikuma 51. panta pirmā daļa noteic, ja notiesātais pēc sprieduma spēkā stāšanās, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi vai daļēji pievieno sodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā sprieduma. Saskaņā ar Krimināllikuma 51. panta ceturto daļu spriedums šā likuma 51. panta izpratnē ir arī prokurora priekšraksts par sodu.

/pers. A/ nav izcietis no Vidzemes prokuratūras prokurora 2023. gada 30. oktobra priekšrakstā par sodu noteiktā papildsoda nav izcietis 4 gadus 1 mēnesi 17 dienas.

Ievērojot Krimināllikuma 51. panta otrajā daļā ietverto noteikumu, neizciestais papildsods pievienojams pilnīgi ar šo spriedumu piespriestajam sodam.

[4] Pēc sprieduma spēkā stāšanās DVD-R disks ar ķermeņa kameras ierakstu, kas pievienots krimināllietai, glabājams kopā ar krimināllietas materiāliem. Izlemjot rīcību ar minēto disku nav piemērojami Kriminālprocesa likuma 240. panta pirmās daļas noteikumi, jo diskā esošais ieraksts tika izmantoti pierādīšanā un tāpēc tam jāatrodas krimināllietā, līdzīgi kā pārējiem lietā esošiem pierādījumiem.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 520., 523., 524. pantu, 527. panta trešo daļu, 528., 529. un 530. pantu, tiesa

nosprieda:

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījumā un sodīt viņu ar sabiedrisko darbu uz 80 (astoņdesmit) stundām.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 51. panta pirmo daļu, šajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi pievienot papildsodu, kas nav izciests pēc Vidzemes prokuratūras prokurora 2023. gada 30. oktobra priekšraksta par sodu, un galīgo sodu /pers. A/ noteikt sabiedrisko darbu uz 80 (astoņdesmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem 1 (vienu) mēnesi 17 (septiņpadsmit) dienām.

/pers. A/ uzlikt pienākumu 10 (desmit) darba dienu laikā, pēc sprieduma stāšanās spēkā, pieteikties Valsts probācijas dienesta Rīgas Austrumu reģiona teritoriālajā struktūrvienībā, Rīgā, Valērijas Seiles ielā 9-1, sabiedriskā darba izciešanai.

Noteikt soda izpildes institūcijai pienākumu par sprieduma izpildi paziņot Vidzemes rajona tiesai.

Transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas termiņu skaitīt no 2024. gada 23. septembra.

Pēc sprieduma spēkā stāšanās DVD-R disku ar ķermeņa kameras ierakstu, kas pievienots krimināllietai, glabāt kopā ar krimināllietas materiāliem.

Pilns spriedums pieejams Vidzemes rajona tiesas kancelejā Valmierā, Garā ielā 5, 2024. gada 14. oktobrī pēc plkst. 16.00.

Pilnu spriedumu daļā par tiesas piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesai 10 (desmit) dienu laikā no tā pieejamības dienas, sūdzību vai protestu iesniedzot Vidzemes rajona tiesā.

Tiesnesis Lauris Šņepsts